

**Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Wadowicach
2024 rok**

Wadowice, listopad 2025 r.

1. Wprowadzenie.....	3
1.1 Struktura organizacyjna MOPS Wadowice	5
1.2 Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach.....	5
2. Informacje ogólne.....	7
2.1. Zadania z zakresu pomocy społecznej	7
2.2 Budżet.....	9
2.3 Pracownicy socjalni – ich rola.....	11
3. Świadczenia z pomocy społecznej	13
4. Klub Seniora.....	15
5. Aktywny i Zdrowy Senior	16
6. Wadowicka Karta Seniora.....	16
7. Karta Dużej Rodziny, Wadowice Przyjazne Rodzinie	16
8. Mieszkanie wspomagane	17
9. Ogrzewalnia dla osób w kryzysie bezdomności.....	17
10. Świadczenia rodzinne i dodatki związane z kryzysem energetycznym	18
10.1 Świadczenie wychowawcze	20
10.2. Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”	20
10.3 Fundusz alimentacyjny	20
10.4 Dłużnicy alimentacyjni.....	21
10.5 Dodatki osłonowe.....	21
10.6 Dodatek węglowy	21
10.7 Bon energetyczny	21
10.8 Dodatek gazowy	21
11. Usługi opiekuńcze	22
12. Opieka zdrowotna finansowana ze środków publicznych.....	23
13. Dodatki mieszkaniowe	23
14. Asystent rodziny	23
15. Przeciwdziałanie przemocy domowej	26
15.1 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.....	26
15.2 Procedura „Niebieskiej Karty”	26
15.3 Inne działania podejmowane w ramach przeciwdziałania przemocy	27
16. Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy opuścili Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i przebywali w gminie Wadowice	28
17. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach z innymi instytucjami	28
18. Współpraca i zlecanie zadań organizacjom pozarządowym	29
19. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	29
20. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027	31
21. Wnioski	31

1. Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach został powołany Uchwałą Nr XII/73/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Wadowicach z dnia 30 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej i organizacji pomocy społecznej na szczeblu podstawowym.

Ośrodek działa w oparciu o Statut stanowiący załącznik nr 1 do uchwały nr IX/85/2019 Rady Miejskiej w Wadowicach z dnia 22 maja 2019 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach stanowi jednostkę organizacyjną Gminy Wadowice powołaną w celu wykonywania zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz innych zadań przewidzianych przepisami.

Wśród podstawowych zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach wymienić należy:

W zakresie pomocy społecznej:

1. przyznawanie zasiłków pieniężnych (stałych, okresowych i celowych),
2. przyznawanie pomocy w naturze i usługach,
3. dożywianie dzieci,
4. udzielanie schronienia, posiłku i odzieży osobom tego pozbawionym,
5. kierowanie do domów pomocy społecznej i pokrywanie części kosztów związanych z pobytem w tych domach,
6. współdziałanie z organizacjami i instytucjami działającymi w zakresie pomocy społecznej,
7. świadczenie usług opiekuńczych w domach podopiecznych,
8. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
9. praca socjalna,
10. sprawianie pogrzebów,
11. realizacja innych zadań wynikających z programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych,

Wszystkie świadczenia pomocy społecznej (z wyjątkiem pracy socjalnej, interwencji kryzysowej, poradnictwa, schronienia w formie ogrzewalni i noclegowni, sprawienia pogrzebu, a także przyznanie biletu kredytowanego) przyznawane są w formie decyzji administracyjnych wydawanych przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach. Od decyzji tych przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie, ul. J. Lea 10.

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia muszą być poprzedzone wywiadem rodzinnym (środowiskowym), przeprowadzonym przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc oraz u rodziny zobowiązanej do alimentacji.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach, oprócz zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, realizuje również zadania wynikające z innych przepisów, tj. m. in.:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
- ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Uchwały nr LXVII/626/2023 Rady Miejskiej w Wadowicach z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie: przyjęcia wieloletniego Programu osłonowego w Gminie Wadowice w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- uchwały Nr XII/73/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Wadowice z dnia 30 kwietnia 1990 r. o utworzeniu Ośrodka Pomocy Społecznej i statutu,
- Zarządzenie Nr 0050.1389.2023.MOPS Burmistrza Wadowic z dnia 20.09.2023 r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wadowicach,
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzona jest w czterech lokalizacjach na terenie gminy Wadowice tj:

- ul. E. i K. Wojtyłów 4 – siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej,
- ul. A. Mickiewicza 19 - Klub Seniora w Wadowicach,
- ul. A. Mickiewicza 26 - Ogrzewalnia dla bezdomnych,
- Chocznia ul. Kościuszki 302/13 – mieszkanie wspomagane dla osób z niepełnosprawnością

1.1 Struktura organizacyjna MOPS Wadowice

Na dzień 31 grudnia 2024 r. wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Schemat organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach

1.2 Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach

Zatrudnienie i kwalifikacje zawodowe pracowników Ośrodka.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników, wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 roku ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, owocują

corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry. Większość pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym (32 osoby).

Tabela nr 1. *Zatrudnienie w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2024 r.*

Wyszczególnienie	Liczba osób
KADRA KIEROWNICZA	
Kierownik	1
Z-ca kierownika	1
PRACOWNICY SOCJALNI	
Ogółem	12
z tego :	
Główny specjalista pracy socjalnej - koordynator	1
Specjalista pracy socjalnej	9
Starszy pracownik socjalny	1
Pracownik socjalny	1
PRACOWNICY WYKONUJĄCY USŁUGI OPIEKUNCZE (opiekunki domowe)	
Ogółem	14
POZOSTALI PRACOWNICY (administracji i obsługi)	
Ogółem	30

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach, na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudnionych było 58 pracowników na 55,53 etatu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach zatrudniał pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach w 2024 r. uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach bezpłatnych m.in. finansowanych ze środków Unii Europejskiej, konferencjach oraz seminariach organizowanych przez firmy zewnętrzne, a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach. Przeprowadzone szkolenia obejmowały swoim zakresem między innymi następujące tematy:

Z zakresu pomocy społecznej:

- a) „Świadczenia opiekuńcze 2024”,
- b) „Projektowania – czyli jak realizować projekty – część I”,
- c) „Ochrona danych osobowych w kontekście dostępu do informacji publicznej w urzędzie”,
- d) „Wprowadzenie do kodeksu postępowania administracyjnego. Kiedy stosujemy KPA, rodzaje postępowań, decyzja a czynność materialno-techniczna, RODO a postępowania administracyjne ”,
- e) „Kodeks postępowania administracyjnego. Zasady postępowania administracyjnego jako normy prawne. Zastosowanie w postępowaniach administracyjnych, podstawach i uzasadnieniach decyzji. Najczęstsze uchybienia”,
- f) „Projekt socjalny – metodyka opracowania w kontekście możliwości uzyskania dofinansowania na usługi społeczne ze środków zewnętrznych”,
- g) „Teczka Asystenta Rodziny w praktyce. Obowiązki i dokumentacja asystenta rodziny w świetle oczekiwań i wyników kontroli”,
- h) „Procedury administracyjne w zabezpieczeniu społecznym – najczęściej popełniane błędy w postępowaniu i przy wydawaniu decyzji administracyjnych. Omówienie uchybień i propozycje zmian. ”,

- i) „Wsparcie nastolatka w pracy nad samoregulacją”,
- j) „Realizacja zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w działalności instytucji pomocowych”,
- k) „Projekt socjalny – opracowanie i finansowanie”,
- l) „Przewodnik po procesie deinstytucjonalizacji”,
- m) „Czy polityka społeczna może się (nie) udać?”,
- n) „Zasady i metody pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych”,
- o) „Praca socjalna z osobami z chorobami otępiennymi ”,
- p) „Standardy ochrony małoletnich”,
- q) „Tworzenie i finansowanie mieszkań treningowych i wspomaganych”,
- r) „Efektywne kierowanie zespołem/motywowanie pracowników”,
- s) „Praca z dzieckiem doznającym przemocy domowej wraz z prawnymi aspektami przeciwdziałania przemocy domowej”,
- t) „Mamy moc pomagania- prawda czy fałsz?”,
- u) „Diagnoza potencjałów i potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych”,
- v) „Profilaktyka przemocy domowej, zasady prowadzenia działań poprzedzających wystąpienie zjawiska przemocy domowej”,
- w) „Sygnalista w samorządzie terytorialnym wdrożenie systemu zgłoszeń”,
- x) „Zachowania suicydalne wśród dzieci i młodzieży – profilaktyka, rozpoznanie i profesjonalna pomoc”,
- y) „Rozpoznawanie symptomów dziecka krzywdzonego (w tym seksualnie) i podejmowanie interwencji”,
- z) „Zmiany w ustawie o pomocy społecznej w praktyce”,
- aa) „Szkolenie z zakresu animacji społeczności seniorskich z elementami partycypacji społecznej i aktywizacji społecznej seniorów”,

Z zakresu księgowości i kadr:

- a) „Wybrane zagadnienia z zakresu prawa pracy”,

Z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego:

- a) „Księgowanie funduszu alimentacyjnego w 2024 roku”,
- b) „Nowelizacja specustawy ukraińskiej - wpływ na przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych”,
- c) „Kolejne zmiany w zakresie przedłużania ważności orzeczeń o niepełnosprawności i ich wpływ na wydawanie decyzji przez jednostki pomocy społecznej”,

2. Informacje ogólne

2.1. Zadania z zakresu pomocy społecznej

Zadania i ramy prawne

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- ✓ przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- ✓ pracy socjalnej,
- ✓ prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,

- ✓ analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- ✓ realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- ✓ rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z obowiązującym prawem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizuje następujące zadania z zakresu pomocy społecznej:

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- ✓ opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ✓ sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,
- ✓ udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ✓ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- ✓ praca socjalna,
- ✓ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ✓ prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- ✓ dożywianie dzieci,
- ✓ sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz dzieciom martwo urodzonym,
- ✓ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- ✓ pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ✓ sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- ✓ utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- ✓ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

Zadania własne gminy:

- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ✓ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,

- ✓ współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:

- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- ✓ realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

2.2 Budżet

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach od stycznia do grudnia 2024 roku wydatkował łączną kwotę **27 197 853,13 zł** z czego:

- z budżetu państwa: 16 757 207,44 zł (z zadań zleconych –14 777 626,60 zł, z dofinansowania zadań własnych – 1 979 580,84 zł),
- z budżetu gminy: 10 440 645,69 zł;

Wydatki poszczególnych działów obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2. Struktura wydatków MOPS w 2024r. w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
85117 Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	62 959,44	0,00
85195 Pozostała działalność (dec. 90-dniowe)	0,00	2 752,00
85202 Domy Pomocy Społecznej	2 222 197,43	0,00
85203 Schronienie	151 921,03	0,00
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	93 854,15	6.000,00
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne	0,00	57 569,12

85213 Ukraina Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne	0,00	353,24
85214 Zasiłki celowe i okresowe. Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	124 313,61	182 366,33
85214 Ukraina Zasiłki celowe i okresowe. Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	0,00	7 080,00
85215 Dodatki mieszkaniowe Bon energetyczny	652 268,46	755 876,35
85216 Zasiłki stałe	0,00	757 692,62
85216 Ukraina Zasiłki stałe	0,00	19 478,21
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	3 480 615,19	558 206,36
85220 Mieszkanie Wspomagane	45 052,15	0,00
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 110 952,42	92 114,47
85230 Pomoc w zakresie dożywiania	38 559,50	49 108,50
85295 Pozostała działalność (Door to door, Dodatek osłonowy, Korpus Wsparcia Seniora, Aktywny i Zdrowy Senior, Klub Seniora)	198 601,89	585 637,00
85295 Ukraina Pozostała działalność (dożywanie)	0,00	2 146,00
85395 Pozostała działalność (dodatek węglowy, dodatek gazowy,)	0,00	120 928,74
85395 Ukraina Pozostała działalność	0,00	52 903,71

85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz becikowe gminne	277 756,89	13 292 443,44
85503 Karta Dużej rodziny	0,00	2 790,00
85504 Wspieranie rodziny (m.in. asystent rodziny i rodziny wspierające)	136 515,89	40 841,74
85508 Rodziny zastępcze	130 303,05	0,00
85510 Placówki opiekuńczo- wychowawcze	333 076,94	0,00
85513 Opłacanie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione	0,00	125 867,46
85595 Wadowicki Bon Edukacyjny 500+	1 426 749,80	0,00

2.3 Pracownicy socjalni – ich rola

Na jednego pracownika socjalnego, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, przypada nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, o czym stanowi art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Każdy pracownik socjalny posiada więc w swoim rejonie opiekuńczym około 35 rodzin i osób samotnie gospodarujących, systematycznie korzystających z różnych form wsparcia. Od 2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje podział na pracowników socjalnych do spraw świadczeń i innych zadań pomocy społecznej oraz pracowników do spraw pracy socjalnej.

Jednym z głównych zadań Gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi przy aktywnym udziale i współpracy osoby potrzebującej pomocy.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym, który określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego oraz osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc) w ramach wspólnie podejmowanych działań. W związku z tym kontrakt socjalny może być zawierany w określonym etapie metodycznego działania, po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc. Kontrakt socjalny wyznacza cele i określa efekty działań. Pracownik socjalny wspólnie z klientem realizują zadania dla osiągnięcia wyznaczonych celów. Strony kontraktu omawiają zakres i sposób dokonywania oceny tych działań w odniesieniu do indywidualnej sytuacji klienta.

Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień przez osobę albo rodzinę może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Praca socjalna prowadzona jest w następujących obszarach:

1. Praca socjalna na rzecz zapewnienia niezbędnych środków materialnych,
2. Praca socjalna na rzecz zapewniania godziwych warunków mieszkaniowych,
3. Praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia,
4. Praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia,
5. Praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
6. Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny,
7. Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym,
8. Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób zaburzonych psychicznie,
9. Inne (załatwianie pogrzebu, pomoc w uzyskaniu porady prawnej, edukacja w zakresie prowadzenia gospodarstw domowych).

Rozwój pomocy społecznej:

W ramach otrzymanej dotacji Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. zrealizował usługę poradnictwa prawnego:

- dla mieszkańców gminy zrealizowano 93 godziny poradnictwa prawnego, które obejmowało:

- konsultację, pomoc w przygotowywaniu pozwów sądowych, pism procesowych, podań, wniosków i odwołań stosownie do potrzeb mieszkańców,
- udzielenie wsparcia w rozwiązywaniu problemów o charakterze prawnym,
- wzrost wiedzy mieszkańców o obowiązującym stanie prawnym,
- zwiększenie efektywności działań mieszkańców zmierzających do rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej, w której się znajdują.

Z poradnictwa prawnego skorzystały 42 rodziny (70 osób w rodzinach), łączna kwota zrealizowanej usługi wyniosła: 16 929,72 zł (13 543,78 zł – dotacja; 3 385,94 zł – środki własne)

- dla pracowników socjalnych MOPS w Wadowicach zrealizowano 93 godziny poradnictwa prawnego które obejmowało:

- konsultacje prawne,
- profesjonalizację kadry pomocy społecznej,
- podniesienie efektywności pracy pracowników socjalnych
- wzrost wiedzy o charakterze prawnym z zakresu załatwianych spraw

Zrealizowano również dwa szkolenia wewnętrzne dla pracowników socjalnych MOPS w Wadowicach.

Kwota zrealizowanej usługi wyniosła: 16 929,72 zł (13 543,78 zł – dotacja; 3 385,94 zł – środki własne) oraz **2 szkolenia** 1 092,24 zł (873,79 zł – dotacja; 218,45 zł – środki własne)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. realizował dwa projekty socjalne :

1. „Grupa wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością”, który adresowany był do rodzin wychowujących dziecko z niepełnosprawnościami z terenu Gminy Wadowice i korzystających z pomocy tutaj. MOPS w formie zasiłku pielęgnacyjnego przyznanego na dzieci w wieku do 16 roku życia.

W ramach projektu dla rodziców dzieci niepełnosprawnych odbyły się spotkania grupowe ze specjalistą – coachem i cykl spotkań grupowych sportowo-rekreacyjnych. W projekcie brało udział 12 rodziców.

Na realizację zadania wydatkowo łącznie: 3 750,00 zł (dotacja 3 000,00 zł, środki własne 750,00 zł)

2. „Radosna jesień życia”, którego odbiorcami byli seniorzy z gminy Wadowice.

W ramach projektu dla seniorów odbyły się zajęcia gimnastyczne, warsztaty grupowe z psychoterapeutą, spotkanie z policjantem na temat bezpieczeństwa seniora, prelekcje z pielęgniarką środowiskową, szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej w stanach nagłych i zagrażających życiu i zdrowiu, spotkanie grupowe z trychologiem i konsultacje indywidualne, szkolenie z bezpieczeństwa seniorów w miejscach publicznych i innych oraz spotkanie świąteczne dla seniorów.

W projekcie brało udział 20 seniorów.

Na realizację zadania wydatkowano łącznie: 19 290,00 zł (dotacja: 15 638,64 zł, środki własne 3 651,36 zł)

3. Świadczenia z pomocy społecznej

W gminie Wadowice na dzień 31 grudnia 2024 r. zarejestrowano 35 910 mieszkańców. Spośród nich w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wsparciem systemu pomocy społecznej w postaci pomocy finansowej, rzeczowej oraz usługowej objęto 303 rodziny (487 osób w tych rodzinach).

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej

choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zdarzeń losowych.

Wykres nr 1. Główne przyczyny przyznania pomocy społecznej.

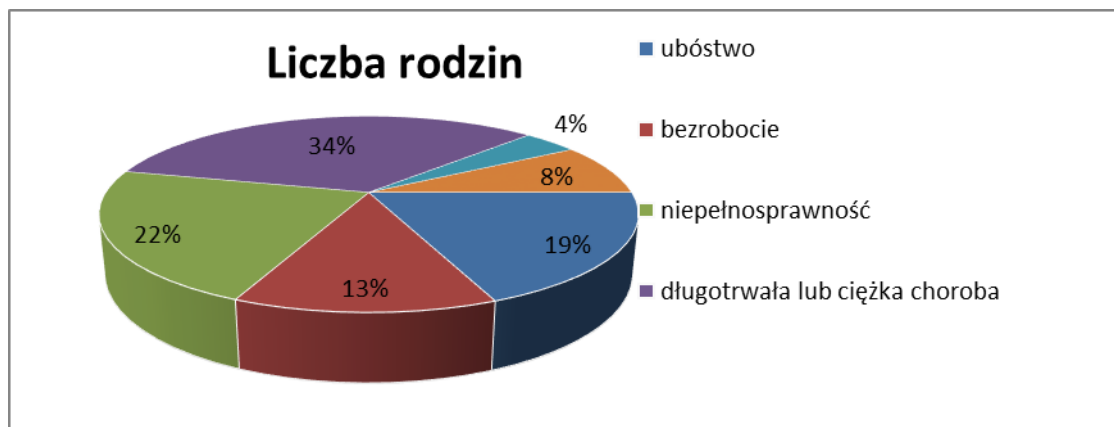

Tabela nr 3. Liczba osób w rodzinach według przyczyny przyznania pomocy.

Przyczyny	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	163
Bezrobocie	109
Niepełnosprawność	150
Długotrwała lub ciężka choroba	252
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	18
Alkoholizm	75

Dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4. Struktura wydatków na pomoc społeczną w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1.	Zasiłki stałe	96	757 692,62
2.	Zasiłki okresowe	81	199 980,69 zł (w tym 182 366,33 zł dotacja, natomiast 17 614,36 zł środki własne gminy)
3.	Dożywianie ogółem: rzeczywista liczba osób objęta wieloletnim programem wspierania gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” - ogółem	145	87 668,00

	w tym liczba osób korzystających z posiłku - ogółem w tym liczba rodzin korzystających z zasiłku celowego na żywność - ogółem -	64 dzieci (w tym 5 dzieci z puli dyrektorskiej) 64 rodziny (177 świadczeń)	49 054,40 38 613,60
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe, zakup odzieży, obuwia, opału, drobne remonty, leki, dopłata do utrzymania mieszkania, itp.	149 rodzin (264 świadczenia)	95 358,10
5.	Sprawienie pogrzebu /dzieci martwo urodzonych	1 / 1	11 341,15
6.	Schronienie	9	151 921,03
7.	Pomoc w formie usług opiekuńczych	99	247 370,04
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	64	57 569,12
9.	Odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	44	2 222 197,43

4. Klub Seniora

Klub Seniora w Wadowicach rozpoczął działalność w styczniu 2022 r. Został utworzony na podstawie Uchwały Nr XLI/361/2021 Rady Miejskiej w Wadowicach z dnia 8 grudnia 2021 r., Wadowicki Klub Seniora znajduje się przy ul. Mickiewicza 19, na powierzchni ok. 80 m². W skład wchodzi sala ogólna, aneks kuchenny, pomieszczenia klubowe i łazienki. Jest pozbawiony barier architektonicznych. Utrzymanie Klubu oraz jego działalność jest współfinansowana w ramach rządowego programu wieloletniego „Senior + „ na lata 2021-2025. Jego celem jest zapewnienie wsparcia Seniorom poprzez aktywizację społeczną, działalność prozdrowotną, edukacyjną, kulturalną i rekreacyjną. Zajęcia dla Seniorów odbywają się codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 13.00. Klub oferuje 15 miejsc dla Seniorów z gminy Wadowice, w wieku powyżej 60 r.ż, nieaktywnych zawodowo. W 2024 roku deklarację uczestnictwa Klubu Seniora w Wadowicach złożyły 44 osoby.

W ramach działalności klubu, Seniorzy mają zapewnione m. in. zajęcia w formie aqua-aerobik na basenie „Delfin” w Wadowicach oraz transport Door- to- Door. Ponadto Seniorzy mają również zajęcia gimnastyczne w klubie fitness, raz w tygodniu przez godzinę. Wszystko to służy podniesieniu kondycji fizycznej osób starszych i ma ogromny wpływ na podniesienie jakości życia.

W siedzibie klubu prowadzone są zajęcia terapii zajęciowej, plastyczne, manualne, gry, zabawy towarzyskie, warsztaty z szycia itp. Organizujemy spotkania edukacyjne ze specjalistami różnych dziedzin życia, promujące np. bezpieczeństwo w sieci. Aktywnie biorą udział w lokalnym życiu kulturalnym Wadowic, odwiedzają wystawy organizowane przez Wadowickie Centrum Kultury, Muzeum Miejskie czy Bibliotekę Publiczną. Brali udział w

konkursie wielkanocnym i Klub Seniora w Wadowicach otrzymał wyróżnienie za wykonaną palmę wielkanocną.

Poza tym Seniorzy z Klubu Seniora angażują się w działalność społeczną. Brali udział w akcji „Posprzątaj z nami Małopolskę”, a także sadzili drzewa w Parku Miejskim w Wadowicach.

Klub Seniora w Wadowicach to miejsce przyjazne dla wszystkich Seniorów, nie tylko stałych uczestników zajęć.

5. Aktywny i Zdrowy Senior

W ramach gminnego programu Aktywny i Zdrowy Senior w 2024 roku seniorzy z gminy Wadowice mogli korzystać z bezpłatnych zajęć gimnastycznych z instruktorem na salach gimnastycznych w szkołach podstawowych oraz na basenie. Program ten jest prowadzony w dwóch turach w ciągu roku. Od lutego do czerwca 2024 r., z tej formy aktywności ruchowej skorzystało **170 seniorów** z gminy. Zajęcia odbywały się na basenie „Delfin” w Wadowicach, gdzie ćwiczyły 3 grupy po 15 osób raz w tygodniu, oraz na 4 salach gimnastycznych przy szkołach podstawowych w Wadowicach, Jaroszewicach, Choczni i na Wysokiej. Grupy ćwiczące liczyły 20 osób, a zajęcia odbywały się regularnie, raz w tygodniu.

Druga tura zajęć prozdrowotnych dla seniorów była kontynuowana od września do grudnia 2024 r. Zajęcia są prowadzone na 4 salach gimnastycznych, z czego korzysta 80 Seniorów, oraz trzy grupy ćwiczące na basenie tj. 45 Seniorów.

6. Wadowicka Karta Seniora

Od 2020 r. działa Wadowicka Karta Seniora, która uprawnia do tańszych zakupów czy usług w wybranych miejscach. Kartę posiada **1 402 Seniorów** z gminy Wadowice. Do programu przystąpiło 12 przedsiębiorców z gminy.

7. Karta Dużej Rodziny, Wadowice Przyjazne Rodzinie

Ogólnopolski, rządowy program wsparcia rodzin wielodzietnych pn. „Karta Dużej Rodziny” oraz „Wadowice Przyjazne Rodzinie” - Samorządowy program wsparcia rodzin wielodzietnych. „Karta Dużej Rodziny” zastąpiła „Wadowicką Kartę Rodzinną”, która działała na terenie gminy do 30 września 2015 r. Głównym celem programu jest wsparcie rodzin wielodzietnych oraz niwelowanie różnic pomiędzy mieszkańcami poprzez tworzenie warunków do korzystania przez te rodziny z różnych form udogodnień, ulg i preferencji oraz kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności. W ramach programu Gmina współpracuje z 35 partnerami.

W roku 2024 złożono 189 wniosków o Kartę Dużej Rodziny.

	Liczba wniosków
Ogółem	189
Nowa rodzina	35
Nowa rodzina składająca się tylko z rodziców	65
Nowy członek rodziny	34
Nowe karty dla osób które były już posiadaczami	55

Na dzień 31.12.2024 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 3 315 osób.

8. Mieszkanie wspomagane

Mieszkanie wspomagane zostało utworzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, na które został wydzielony lokal mieszkalny znajdujący się przy ul. Kościuszki 302/13 w Choczni. W lokalu znajdują się pomieszczenia pozbawione barier architektonicznych i dostępne dla osób niepełnosprawnych. Jest zaprojektowane zgodnie z standardami mieszkania wspomagane umożliwiając samodzielne korzystanie osób niepełnosprawnych z kuchni z pokojem dziennym, łazienki, toalety i sypialni. Jest przeznaczone dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Od czerwca 2023 roku w mieszkaniu przebywają 2 osoby niepełnosprawne, którym zapewnione są codziennie 3 godziny usług opiekuńczych, usługi bytowe, pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów każdej osobie na poziomie jej psychofizycznych możliwości. w sytuacjach szczególnych, na okres miesiąca do mieszkania może zostać przyjęta również 3 osoba.

Mieszkańcy objęci są wsparciem koordynatora - pracownika socjalnego który realizuje indywidualne programy wsparcia i plany pracy z klientami. Zakres realizowanych działań obejmuje rozbudzanie motywacji do podejmowania aktywności fizycznej, wsparcie w zakresie dostępu do lekarzy, wspieranie kontaktów z członkami rodziny, kształtowanie umiejętności spędzania wolnego czasu oraz integracji ze społecznością lokalną. Mieszkańcy korzystają z wsparcia hospicjum domowego, psychologa, fizykoterapeuty.

Pobyt w mieszkaniu wspomagany pozwala jak najdłużej przebywać mieszkańcom w swoim środowisku, przy zachowaniu optymalnego poziomu samodzielności i często jest alternatywą dla umieszczenia osoby niepełnosprawnej w instytucji zapewniającej całodobową opiekę.

9. Ogrzewalnia dla osób w kryzysie bezdomności

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. W związku z tym, w grudniu 2023r. w Wadowicach przy ul. Mickiewicza 26, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uruchomił ogrzewalnię dla osób bezdomnych. Ogrzewania dla osób bezdomnych w Wadowicach może zapewnić bezpłatne schronienie dla jednocześnie maksymalnie 15 osób bezdomnych z terenu gminy Wadowice.

W 2024 roku z Ogrzewalni dla osób bezdomnych w Wadowicach skorzystały 43 osoby. Ogrzewalnia jest czynna w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, przez całą dobę i zapewnia możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura jest nie niższa niż 18 °C.

Do zakresu usług ogrzewalni należy:

- umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju,
- umożliwienie wymiany odzieży,
- zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany,
- zapewnienie informacji o dostępnych formach pomocy, rozmowy wspierające i motywujące.
- zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna

Ogrzewalnia dla osób bezdomnych w Wadowicach od lutego 2024 r. prowadzona jest przez Polski Komitet Pomocy Społecznej na zlecenie gminy Wadowice

10. Świadczenia rodzinne i dodatki związane z kryzysem energetycznym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin oraz osób niepełnosprawnych. W ramach świadczeń rodzinnych w 2024 r. wypłacane były następujące świadczenia:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) zasiłek pielęgnacyjny,
- 3) świadczenie pielęgnacyjne,
- 4) specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 5) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 6) świadczenie rodzicielskie,
- 7) jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka wypłacane przez gminę, na podstawie art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych.
- 8) Jednorazowe świadczenie pieniężne „Wadowicki Bon Edukacyjny 500+” na podstawie art. 22b ustawy o świadczeniach rodzinnych

W 2024 r. ze świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych skorzystało ok. 3 100 osób, w tym z zasiłku rodzinnego i dodatków skorzystało 1 217 rodzin.

Szczegółowa charakterystyka wypłaconych świadczeń rodzinnych i ich liczby przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 5. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2024

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	10 722	1 188 559,55
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	29	27 022,12
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	370	131 749,26
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	582	111 370,69
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 204	123 822,46
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	660	60 954,41
7.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2459	221 023,98
8.	Pokrycie wydatków związanych z podjęciem nauki poza miejscem zamieszkania	1 333	84 778,33
Wadowicki Bon Edukacyjny 500+			

9.	Wadowicki Bon Edukacyjny 500+	2 830	1 415 000,00
Świadczenia opiekuńcze			
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	10 070	2 173 508,80
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	2 212	6 568 558,41
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1	6 200,00
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	83	83 000,00
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka RM w Wadowicach	8	8 000,00
Świadczenie rodzicielskie			
15.	Świadczenie rodzicielskie	425	392 503,10
Zasiłki dla opiekuna			
16.	Zasiłek dla opiekuna	46	28 520,00
Składniki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
17.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1 187	922 368,73
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	10	1 706,20
19.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	32	5 459,84
Składniki na ubezpieczenie zdrowotne			
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne		462	122 742,66
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy		10	558,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna		46	2 566,80

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin
1.	Zasiłek rodzinny	1 217
2.	Wadowicki Bon Edukacyjny 500+	2 167
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	1 073
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	260
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	83
7.	Świadczenie rodzicielskie	69
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka RM w Wadowicach	8

W sprawach świadczeń rodzinnych wydano 3 808 decyzji administracyjnych.

10.1 Świadczenie wychowawcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizuje wypłatę świadczeń wychowawczych przyznanych za okres do 31.05.2022 r. Świadczenie wychowawcze wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko.

Wydatki na wypłatę świadczeń wychowawczych w 2024 r. wyniosły 70 500,00 zł. Wyplacono łącznie 141 świadczeń wychowawczych na 4 dzieci w 2 rodzinach.

10.2. Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach w 2024 r. wypłacił 6 świadczeń w ramach ustawy „Za życiem” na łączną kwotę 24 000,00 zł.

10.3 Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja stała się bezskuteczna.

Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł.

Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł na dziecko. W dniu 12.12.2024 r. weszła w życie ustawa podwyższająca maksymalną kwotę świadczeń z funduszu alimentacyjnego do 1.000,00 zł na dziecko z wyrównaniem od 01.10.2024 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach w 2024 r. w sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczeń alimentacyjnych oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych wydał 159 decyzje. W 2024 roku wypłacono 1 484 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 697 110,87 zł dla 143 dzieci w 95 rodzinach.

Tabela Nr 6. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2024.

Lp.	Świadczenie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny				
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	95	1 484	697 110,87

10.4 Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników wyniosły: **423 089,35 zł** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego: przekazane do budżetu państwa – **357 103,21 zł**, przekazane na dochody własne gminy – **65 986,14 zł**).

Na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie gminy Wadowice było zarejestrowanych 319 dłużników alimentacyjnych wobec, których prowadzone były następujące działania:

- a) Przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego,
- b) Zobowiązanie się do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy,
- c) Poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej,
- d) Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- e) Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- f) Wydanie decyzji o wznowieniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- g) Złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
- h) Poinformowanie komornika sądowego i organu właściwego wierzyciela o działaniach wobec dłużnika.

Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy zgłaszani są do Krajowego Rejestru Dłużników celem wpisania ich na ogólnopolską listę dłużników.

W sprawach dłużników alimentacyjnych wysłano około 450 pism do dłużników, komorników, organów właściwych wierzyciela, organów dłużnika, Powiatowego Urzędu Pracy, Prokuratury Rejonowej, Starostwa Powiatowego, Urzędu Skarbowego, Sądu, Policji i innych w zależności od konkretnej sytuacji.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucje alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

10.5 Dodatki osłonowe

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizował zadania wynikające z ustawy o dodatku osłonowym. W związku z czym zostało wypłaconych 1 316 dodatków na łączną kwotę 522 353,54 zł.

10.6 Dodatek węglowy

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach kończył realizację zadania wynikającego z ustawy o dodatku węglowym. W związku z czym wypłacono 2 dodatki na łączną kwotę 6.000,00 zł.

10.7 Bon energetyczny

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizował zadania wynikające z ustawy o bonie energetycznym. W związku z czym zostało wypłaconych 1 799 dodatków na łączną kwotę 734 814,43 zł.

10.8 Dodatek gazowy

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizował zadania wynikające z ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. W związku z refundacją podatku VAT za

paliwo gazowe dostarczone do 31.12.2023 r. wypłacono 433 dodatki, dla 155 osób, w łącznej kwocie 113 481,81 zł. W związku z refundacją podatku VAT za paliwo gazowe dostarczone za okres od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r. wypłacono 223 dodatki, dla 119 osób, w łącznej kwocie 41 783,54 zł.

11. Usługi opiekuńcze

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn, wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z usług opiekuńczych w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. w gminie Wadowice skorzystało **80 osób**, co łącznie dało 16 674 godziny usług opiekuńczych. Koszt 1 godziny usługi wynosił 13,00 zł z tytułu ustalonej odpłatności, na podstawie Uchwały nr XXXI/286/2021 Rady Miejskiej w Wadowicach z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania (Dz.U. Województwa Małopolskiego z dnia 09.04.2021 r. poz. 2227).

Całkowity koszt świadczonych usług w 2024 r. wyniósł 1 203 067,00 zł. Odpłatność za świadczone w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. usługi opiekuńcze w wysokości 107 507,73 zł wpłynęła na dochody gminy Wadowice.

W ramach organizowanych usług opiekuńczych zatrudnionych było 14 opiekunek domowych. Do zadań opiekunek domowych należy m.in.: otaczanie należyłą opieką chorego, czynności higieniczno-pielęgnacyjne (pielęgnacja chorego, mycie, ubieranie, zapobieganie powstawaniu odleżyn), czynności opiekuńcze – organizowanie odpoczynku chorego, w miarę możliwości zachęcanie chorego do wykonywania drobnych zajęć, czynności gospodarcze (zakup artykułów spożywczych, zapewnienie gorącego posiłku, karmienie chorego, utrzymanie w czystości jego otoczenia, palenie w piecu, zamawianie wizyt lekarskich, załatwianie spraw urzędowych, itp.).

Oprócz ww. usług opiekuńczych, począwszy od 2019 r. tut. MOPS realizuje **specjalistyczne usługi opiekuńcze** w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla małoletnich dzieci – w roku 2024 jest to 2 dzieci. Usługi te są zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, a środki finansowe na realizację i obsługę zapewnia budżet państwa. W 2024 r. zrealizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze na kwotę 35 000,00 zł. Zrealizowano 286 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2024 r. tut. MOPS otrzymał dotację na dofinansowanie zadania własnego polegającego na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w związku z realizacją Programu **pn. „Opieka 75+”** – wysokość tego dofinansowania wynosi 60% kosztów ich realizacji. Strategicznym celem Programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. W wyniku realizacji Programu w 2024r. usługami objęto 38 osób, świadcząc 6 965 godzin usług. Wysokość otrzymanej dotacji w 2024 r. wyniosła 54 330,90zł, a faktyczne wykonanie wynosiło 90 551,50 zł.

12. Opieka zdrowotna finansowana ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni. Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o których mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy w trybie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach jest upoważniony przez Burmistrza do wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wydano 22 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń z tytułu 90-dniowego ubezpieczenia.

13. Dodatki mieszkaniowe

Zadanie realizowane było zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2021 - z późn. zm). Jest to forma pomocy Państwa dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania i ma na celu wspierać osoby w trudnej sytuacji życiowej. Przepis art. 2 ustawy o dodatkach mieszkaniowych uzależnia przyznanie dodatku od posiadanego tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego, a także wnioskodawca musi spełniać przesłanki dotyczące m. in. dochodu i metrażu. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy.

Do 31 grudnia 2024 r. wypłacono łącznie 1 829 świadczeń na kwotę 603 559,81 zł. Pomocą objęto 198 gospodarstw domowych. Złożono 314 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, nie odmówiono i nie umorzono wniosków, wstrzymano realizację 3 decyzji.

Zasób mieszkaniowy	Liczba świadczeń	Kwota	Średnia kwota dodatku miesięcznie
Ogółem	1829	603 559,81 zł	329,99 zł
Gminny	571	202 925,15 zł	355,38 zł
Spółdzielczy	562	151 754,26 zł	270,02 zł
TBS	295	104 497,80 zł	354,23 zł
Inne	401	144 381,60 zł	360,05 zł

14. Asystent rodziny

Podstawy prawne działań asystenta rodziny zostały wprowadzone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

Rodziny zagrożone kryzysem, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych na terenie Gminy Wadowice w 2024 r. objęte były wsparciem asystentów rodziny. Praca asystenta opiera się na bezpośrednim kontakcie z rodzinami w ich miejscu zamieszkania oraz w każdym innym miejscu wskazanym przez rodzinę, celem podejmowania działań zmierzających do poprawy ich funkcjonowania. Dla każdej rodziny po wcześniejszej ocenie sytuacji i przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego został

stworzony indywidualny Plan Pracy z Rodziną, który był realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami polega na objęciu pomocą rodziny już na początkowym etapie występujących problemów, tak by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinom z małoletnimi dziećmi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowania wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Praca z rodziną kończy się wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Założenia pracy z rodziną oparte są na dobrowolności i współpracy ze strony rodziny. Ustawodawca jednak dał sobie możliwość zobowiązania rodziny do pracy z asystentem poprzez postanowienie sądu.

W świetle wyżej wymienionej ustawy, rolą asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej małoletnie dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. W swoich działaniach asystent kieruje się nadrzędnym celem, jakim jest: pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Asystenci rodziny podejmują także działania zgodne z art. 10 pkt. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, polegające na organizowaniu dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

W pracy asystenta rodziny można wyróżnić trzy obszary pracy z rodziną:

- 1) problemy opiekuńczo-wychowawcze (wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców, pomoc w budowaniu prawidłowego wzorca rodziców, pomoc w organizowaniu/planowaniu czasu dziecka, pomoc w egzekwowaniu obowiązku szkolnego, pomoc w budowaniu adekwatnego systemu kar i nagród).
- 2) poprawa warunków socjalno-bytowych (doradztwo z zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, trening budżetowy, trening utrzymywania czystości, wspieranie w sprawach dotyczących sytuacji zdrowotnej członków rodziny, pomoc w znalezieniu pracy, pomoc w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach, pomoc w nabyciu umiejętności prawidłowego żywienia rodziny).
- 3) relacji w rodzinie (pomoc w budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, doradztwo w zakresie prawidłowego komunikowania się członków rodziny).

W roku 2024 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach zatrudnionych było 2 asystentów rodziny w wymiarze 2 etatu na umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy. W tym okresie czasu asystenci rodziny pracowali z **37 rodzinami, w których wychowywało się 100 dzieci.**

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny systematycznie otrzymywały informację na temat możliwości uzyskania bezpłatnego wsparcia specjalistycznego w tut. Ośrodku w postaci psychologa oraz specjalisty ds. uzależnień, a także darmowego poradnictwa prawnego.

Zgodnie z art. 10 pkt. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Asystenci współpracowali z rodzinami biologicznymi w celu pokonania trudnej sytuacji życiowej i umożliwienia powrotu dzieci do domu rodzinnego. Z rodzinami, których dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej była prowadzona praca

socjalna, poradnictwo psychologiczne, a także udzielano informacji, gdzie można uzyskać pomoc w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, pomocy psychologicznej lub prawnej, a także możliwości skorzystania z darmowych warsztatów dla rodziców podnoszących kompetencje wychowawcze.

W ramach realizacji zadań przewidzianych w art. 29 pkt 1, 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczono informację na temat możliwości podjęcia współpracy z rodzinami w ramach pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Do dyspozycji są także ulotki informacyjne, zachęcające do podjęcia współpracy z rodzinami borykającymi się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, które były rozprowadzane po gminnych szkołach celem dotarcia bezpośrednio do osób zainteresowanych pełnieniem wyżej wymienionej funkcji.

Rodzina wspierająca jest to rodzina najczęściej z bezpośredniego otoczenia dziecka np. sąsiedzi czy rodzina zaprzyjaźniona. Rodzina wspierająca, przy współpracy z asystentem rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce.

Asystenci rodziny zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w roku 2024 r. organizowali projekty socjalne skierowane do rodzin objętych usługą asystenta:

- 1) Spotkanie dla rodzin w dniu 22.04.2024r.- **„Międzynarodowy Dzień Ziemi”**- celem projektu było rozwijanie u dzieci i rodziców świadomości ekologicznej, wsparcie rodziców poprzez modelowanie pozytywnych zachowań, zacieśnianie więzi rodzinnych, wspólne spędzanie wolnego czasu całą rodziną. Projekt obejmował przeprowadzenie warsztatów z wykorzystaniem materiałów uzyskanych z segregacji: papieru, opakowań szklanych i plastikowych itp. które dostały „drugie życie”. Uczestnicy warsztatów wzięli również udział w krótkim quizie edukacyjnym dot. segregacji śmieci. W spotkaniu wzięło udział 21 osób.
- 2) Spotkanie dla rodzin w dniu 1.06.2024r. -**”Dzień Dziecka z S.O.W.A.”** - celem projektu było nabywanie umiejętności organizacji czasu wolnego dla całej rodziny, modelowanie prawidłowych zachowań rodzinnych. Projekt, obejmował organizację warsztatów rodzinnych - tworzenie drzew genealogicznych oraz możliwość skorzystania z atrakcji w Centrum Edukacyjnym Strefa Odkrywania Wyobraźni i Aktywności w Wadowicach. W projekcie wzięło udział 21 osób.
- 3) Warsztaty dla rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym - pn. **„Kolorowe warsztaty dla dzieci, mamy i taty”** celem projektu było usprawnianie i stymulacja motoryki małej u dzieci , rozwijanie kompetencji społecznych oraz nabywanie umiejętności organizacji czasu wolnego dziecko – rodzic. W warsztatach wzięło udział 8 osób.
- 4) Spotkanie dla rodzin w dniu 9.12.2024r.-**” Świąteczne warsztaty rodzinne”** – celem projektu było nabywanie umiejętności i organizacji czasu wolnego dla rodziców i dzieci, modelowanie prawidłowego zachowania i zacieśnianie więzi rodzinnych. Podczas spotkania rodzice wraz z dziećmi wykonywali wspólnie ozdoby, którymi rodziny udekorowały swoje mieszkania z okazji Świąt. W spotkaniu wzięło udział 26 osób.

We współpracy ze Związkiem Dużych Rodzin Trzy Plus asystenci rodziny zorganizowali :

- 1) Spotkanie dla rodzin 14.12.2024r. - **„Tradycje i zwyczaje Bożonarodzeniowe - tworzenie stroików świątecznych”** – celem projektu było nabywanie umiejętności organizowania czasu wolnego dla rodziców i dzieci oraz integracja

rodzin i modelowanie prawidłowych zachowań rodzinnych. Podczas spotkania omawiano tradycje i zwyczaje Bożonarodzeniowe oraz wspólnie tworzone stroiki świąteczne. W spotkaniu uczestniczyło 19 osób.

- 2) Spotkanie dla rodzin w dniu 21.12.2024r. - „**Rodzinna pizza- warsztaty kulinarne**”- celem projektu było modelowanie prawidłowych relacji rodzinnych i społecznych oraz nabywanie umiejętności kulinarnych do wykorzystania w prowadzeniu własnego gospodarstwa domowego. Rodziny miały możliwość poznania tajników przygotowania pizzy oraz samodzielnie przygotować swoją pizzę z ulubionymi składnikami. W warsztatach wzięło udział 32 osoby.

15. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym realizuje na bieżąco cele główne i szczegółowe zawarte w **Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej** przyjętym na lata 2024-2028 Uchwała Nr LXX/663/2024 Rady Miejskiej w Wadowicach z dnia 28 lutego 2024 r.

Program **Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej** jest realizowany wielopoziomowo przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach oraz wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań służących zapobieganiu i zwalczaniu przemocy domowej.

15.1 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej realizuje zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 10 osób - przedstawicieli instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym 4 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach, kurator zawodowy z Sądu Rejonowego w Wadowicach, przedstawiciel Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarka środowiskowa, dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz wiceprezes Wadowickiego Stowarzyszenia Integracji społecznej Klub Abstynenta ”Viktoria” w Wadowicach.

W 2024 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

15.2 Procedura „Niebieskiej Karty”

Tabela Nr 10. *Procedura „Niebieskiej Karty” w 2024 r.*

„Niebieska Karta”	Liczba założonych kart
„Niebieskie Karty” założone przez pracowników służby zdrowia	1
„Niebieskie Karty” założone przez pracowników oświaty	4
„Niebieskie Karty” założone przez Ośrodek Interwencji	1

Kryzysowej w Radoczy	
„Niebieskie Karty” założone przez Komendę Powiatową Policji w Wadowicach	17
„Niebieskie Karty” założone przez GKRPA	3
„Niebieskie Karty” złożone przez pracowników socjalnych	0
Łącznie liczba wydanych „Niebieskich Kart”	26

Do każdej założonej Niebieskiej Karty została powołana grupa diagnostyczno – pomocowa /koordynatorem grupy jest pracownik socjalny/ , na której ustalany jest indywidualny plany pomocy, na podstawie sporządzonej diagnozy sytuacji rodziny i ustalonych potrzeb. Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują sytuację w rodzinach zagrożonych przemocą poprzez stały kontakt z pedagogami w szkołach celem objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Osobom stosującym przemoc oferuje się udział w programach korekcyjno-edukacyjnych. W sytuacjach gdzie dzieci są świadkami przemocy w rodzinach, często po analizie przez członków grupy diagnostyczno- pomocowej zostaje podjęta decyzja o powiadomieniu sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację i podjęcie stosownych kroków, zabezpieczających bezpieczeństwo dziecka poprzez objęcie rodziny nadzorem kuratora lub sądowe przydzielenie asystenta rodziny.

W roku 2024 r. zostały zakończone 24 Niebieskie Karty. W rodzinach tych, przez 9 miesięcy, jest prowadzony monitoring przez pracownika socjalnego oraz dzielnicowego.

15.3 Inne działania podejmowane w ramach przeciwdziałania przemocy

Na bieżąco prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców gminy Wadowice poprzez rozmowy indywidualne oraz dystrybucję materiałów zawierających treści informacyjne i profilaktyczne (ulotki, długopisy, notesy itd.) Dla osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy organizowane są szkolenia . W dniu 22.10.2024 dla członków GDP / pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji / zostało przeprowadzone szkolenie „ Przemoc w środowisku lokalnym – skala zjawiska, osoby zagrożone, różne aspekty przemocy „ w wymiarze 4 godzin . W szkoleniu uczestniczyło 22 osoby.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach działa Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą. W punkcie tym dyżuruje pracownik socjalny oraz psycholog. W roku 2024 z konsultacji indywidualnych z psychologiem skorzystały 19 osoby, osoby doświadczające przemocy mogą także skorzystać z bezpłatnych porad prawnych wśród mieszkańców gminy.

16. Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy opuścili Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i przebywali w gminie Wadowice

Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa /Dz.U. z 2022 r. poz. 583 – z późn. zm/. W 2024 r. tut. MOPS przyznał pomoc w następującej formie: zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dzieciom w szkołach i w przedszkolu w łącznej kwocie 2 146,00 zł dla 4 rodzin (5 osób), zasiłek celowy na zakup żywności w łącznej kwocie 500,00 zł dla 1 rodziny, zasiłek stały w łącznej kwocie 19 478,21 zł dla 6 osób, ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 353,24 zł dla 1 osoby, zasiłek okresowy w łącznej kwocie 6 580,00 zł dla 2 rodzin.

Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 31 ust. 1 i 2 specustawy obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, do 30.06.2024 r. przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Organem właściwym w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu takiej osoby. Zadanie to do realizacji zostało zlecone tut. Ośrodkowi. W 2024 r. tut. MOPS rozpatrzył **16 wniosków, przyznając powyższe świadczenie 24 osobom z Ukrainy**. Łączne wykonanie w 2024 r. wyniosło 7 344,00 zł, z czego kwota 144,00 zł stanowiła koszty obsługi ww. zadania.

Wskazane wyżej świadczenia finansowane są z Funduszu Pomocy w Banku Gospodarstwa Krajowego, utworzonego w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy.

17. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach z innymi instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach przy realizacji poszczególnych zadań współpracował z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności: szkoły, Policja, Sąd Rejonowy (Wydział Rodzinny i Nieletnich), Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki opieki zdrowotnej, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Kuchnia św. Brata Alberta przy Parafii Ofiarowania N.M.P., Polski Komitet Pomocy Społecznej w Wadowicach, Zgromadzenie SS. Albertynek Posługujących Ubogim, Dom Samotnej Matki im. E. Wojtyłowej, Stowarzyszenie im. dr Edmunda Wojtyły, Zakon Maltański Polska, Świetlica dla dzieci im. Jana Pawła II, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Wadowicach, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Dzieci Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie „Dać Szansę” w Wadowicach, Wadowickie Stowarzyszenie Integracji Społecznej – Klub Abstynentów „VICTORA”, Centrum Profilaktyki Społecznej w Wadowicach, Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” Koło Wadowice, Związek Harcerstwa Polskiego, Hufiec Ziemi Wadowickiej.

18. Współpraca i zlecanie zadań organizacjom pozarządowym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz działalności charytatywnej, zleca realizację oraz prowadzi postępowania konkursowe następujących zadań:

1. Przygotowanie i wydawanie posiłków dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości:

W 2024 r. Kuchnia św. Brata Alberta w Wadowicach, otrzymała dotację w wnioskowanej kwocie tj. 85 000,00 zł.

2. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego:

W 2024 r. łącznie 161 043,00 zł otrzymały następujące organizacje:

- Stowarzyszenie „Dać Szansę” w Wadowicach- kwota 44 718,00 zł,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Koło Dzieci Niepełnosprawnych w Wadowicach - kwota 54 830,00 zł,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Wadowicach - kwota 61 495,00 zł,

3. Redystrybucja żywności na rzecz potrzebujących mieszkańców gminy Wadowice:

W 2024 r. łącznie 45 000,00 zł otrzymały następujące organizacje:

- Kuchnia św. Brata Alberta w Wadowicach: 15 000,00 zł,
- Związek Dużych Rodzin, Oddział Małopolski w Piekelniku (realizacja zadania na rzecz mieszkańców Gminy Wadowice): 14 900,00 zł,
- PKPS Małopolski Zarząd Wojewódzki w Krakowie (realizacja zadania na rzecz mieszkańców Gminy Wadowice): 15 100,00 zł.

4. Prowadzenie działalności na rzecz rodzin, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka:

- Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” otrzymał w 2024 r. 40 000,00 zł,

5. Podejmowanie działań na rzecz osób w wieku emerytalnym:

- Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, Jednostka Terenowa w Choczni otrzymało 50 000,00 zł,

6. Prowadzenie ogrzewalni:

- PKPS Małopolski Zarząd Wojewódzki w Krakowie (realizacja zadania na rzecz mieszkańców Gminy Wadowice): 80 000,00 zł

19. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Usługi indywidualnego transportu door-to-door, funkcjonują w gminie Wadowice od maja 2021 r. Celem projektu jest podniesienie aktywności społecznej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności poprzez zapewnienie im indywidualnego transportu. Jest to pomoc ukierunkowana dla osób starszych, niepełnosprawnych w dotarciu między innymi do różnych instytucji, placówek lub miejsc integracji. W roku 2024 do projektu przystąpiło 61 nowych uczestników, którzy odbyli wraz z pozostałymi mieszkańcami 1932 przejazdy

(wzrost zapotrzebowania na usługi o 23,5% w stosunku do roku 2023). Dodatkowo w charakterze opiekunów lub asystentów podróz odbyło 237 osób. W sumie od początku funkcjonowania door-to-door, do projektu przystąpiło 354 osoby, wykonano w tym czasie 5176 przejazdów, z 840 opiekunami bądź asystentami. Projekt przez pierwsze 20 miesięcy, był finansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Na realizację projektu pozyskano środki w wysokości 570 095,00 zł. Obecnie finansowany on jest ze środków gminy Wadowice.

Począwszy od 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizuje rządowy program „**Opieka Wytchnieniowa**”, który jest współfinansowany z Funduszu Solidarnościowego. W ramach tego programu w 2024 r. **20 osób w znacznym stopniu niepełnosprawnych** zostało objętych opieką w formie pobytu dziennego w Domu Pielęgnacyjnym prowadzonym przez Stowarzyszenie im. dr. Edmunda Wojtyły w Wadowicach, a także 5 osób o znacznym **stopniu niepełnosprawności oraz 15 dzieci** zostało objętych opieką w formie pobytu dziennego w Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych "Dać Szansę" w Wadowicach. Przystąpienie gminy do ww. Programu pozwala na realizację jego głównego celu, tj. wsparcia członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt realizacji programu w 2024 r. wyniósł **359 040,00 zł** i był w całości pozyskany z dotacji finansowej.

Od 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach realizuje rządowy program „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**”, który jest współfinansowany z Funduszu Solidarnościowego. W ramach tego programu w 2024 r. **16 osób (15 osób z orzeczeniami o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności)** objęto usługą asystencką, świadczoną przez asystentów, zatrudnionych w ramach ww. Programu. W związku z dużym zainteresowaniem ww. Programem w 2025 r. objęto usługami asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością 54 osoby.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym dla zakwalifikowanych uczestników Programu. Usługi asystencji osobistej polegają w szczególności na pomocy asystenta w: wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu; wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca; załatwianiu spraw urzędowych; korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy). Całkowity koszt realizacji programu wyniósł **108 978,09 zł (dotacja)**.

Kolejnym programem rządowym, który realizuje tut. MOPS jest Program pn. „**Korpus Wsparcia Seniorów**”. Realizacja ww. Programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły – tut. MOPS przystąpił do realizacji modułu II, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W ramach tego modułu tut. MOPS dokonał zakupu **50 opasek bezpieczeństwa z przyciskiem SOS i opłaca opłatę abonamentową za usługi teleopieki**.

20. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027 jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową. POPŻ jest finansowany ze środków Unii Europejskiej i ze środków krajowych (budżet państwa).

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Osoby potrzebujące otrzymują artykuły: warzywne i owocowe, skrobiowe, mleczne, mięsne, a także cukier i olej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach, w ramach realizacji programu POPŻ współpracuje z: Polskim Komitetem Pomocy Społecznej (PKPS), Stowarzyszeniem Dużych Rodzin 3+. Organizacje te zajmują się dystrybucją żywności na terenie gminy Wadowice. W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej do otrzymania pomocy żywnościowej skierował łącznie 133 rodziny, w których było 317 osób, z czego 78 rodzin do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, a 55 rodzin do Stowarzyszenia Dużych Rodzin 3+.

21. Wnioski

Wnioski podsumowujące działalność Ośrodka Pomocy Społecznej

W okresie sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkańców gminy. Działania podejmowane przez Ośrodek miały na celu wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Ośrodek skutecznie realizował zarówno zadania własne, jak i zlecone z zakresu administracji rządowej.

Pomoc udzielana była w formach finansowych, rzeczowych oraz usługowych, zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób i rodzin. Podejmowane działania pozwoliły na złagodzenie skutków trudnych sytuacji życiowych oraz poprawę warunków bytowych beneficjentów pomocy.

W analizowanym okresie utrzymywało się wysokie zapotrzebowanie na różne formy pomocy, szczególnie wśród rodzin z dziećmi, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Wzrost kosztów utrzymania oraz problemy zdrowotne i mieszkaniowe stanowiły główne czynniki wpływające na zwiększoną liczbę wniosków o wsparcie. Kontynuowano działania w zakresie rozwoju usług opiekuńczych, pracy socjalnej i projektów środowiskowych.

Realizowane inicjatywy miały na celu wzmocnienie samodzielności osób objętych wsparciem, integrację społeczną oraz poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Ośrodek utrzymywał ścisłą współpracę z instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, służbami społecznymi, oświatą oraz podmiotami ochrony zdrowia. Wspólne działania pozwoliły na skuteczniejsze rozwiązywanie problemów społecznych oraz lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów.

Pracownicy Ośrodka systematycznie uczestniczyli w szkoleniach i kursach doskonalących, co przyczyniło się do podniesienia jakości świadczonych usług i efektywności pracy. Profesjonalizm kadry oraz zaangażowanie w realizację zadań stanowiły istotny element skutecznego funkcjonowania jednostki. Wprowadzanie nowych rozwiązań informatycznych

oraz doskonalenie procedur administracyjnych wpłynęły na usprawnienie obsługi interesantów oraz zwiększenie efektywności pracy Ośrodka.

W nadchodzącym okresie Ośrodek będzie kontynuował działania na rzecz wzmocnienia profilaktyki społecznej, rozwoju usług środowiskowych oraz integracji społecznej mieszkańców. Prowadzone będzie dalsze monitorowanie potrzeb lokalnej społeczności oraz dostosowywanie form wsparcia do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach
ul. Emilii i Karola Wojtyłów 4
34-100 Wadowice
mail: mops@wadowice.pl
kierownik: Kamila Zawisza
tel. 33 82343 39 wew. 122